

brugte man jo det med korsfarerne ved sidste debat, og der har man heldigvis ladet være med denne gang fra SF's side at kalde os for korsfare-re. For de danske indsats har i forbindelse med militærets indsats ført til 264 vandforsyningsprojekter, 84 elforsyningsprojekter, 21 sundhedsprojekter, 28 uddannelsesprojekter og 110 projekter i forbindelse med veje, broer og diger, som fremmer vilkårene i det daglige liv og også muligheden for handel.

Kl. 14.00

Så vi tager altså det alvorligt, som står i hr. Villy Søvndals forslag, nemlig at der derfor påhviler Danmark som en del af den internationale koalition et særligt ansvar. Det tager vi jo alvorligt; det er derfor, vi gør disse ting.

For hvis hr. Villy Søvndal virkelig mener, som der står her, at der påhviler Danmark et særligt ansvar, så kan det jo ikke løftes ved at forlade Irak. Så kan det kun løftes ved at blive i Irak og forstærke og udvide indsatsen på den måde, som et bredt flertal vil her med den civile genopbygning, træning og stabilisering af demokratiet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til udenrigsministeren. Jeg går ud fra, at det er en kort bemærkning til udenrigsministeren? Ja, værsgo til hr. Søvndal. Der er 1 minuts tale-tid.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Udenrigsministeren stillede et spørgsmål: Hvad skal man dog bruge de der analyser til? Hvad skal man bruge analysen af, hvordan det går i Irak, til? Jo, den skal man bruge til at danne sig et klart billede af situationen.

Jeg vil godt stille udenrigsministeren et samvittighedsspørgsmål: Ville det ikke have været at foretrække i dag, at der havde været lavet en bare lidt grundigere analyse, inden man indledte krigen mod Irak, så man ikke havde lavet alle fejlene, så man ikke havde bildt sig ind, at man ville blive modtaget af den irakiske befolkning som helte? Havde det ikke været klogt at gennemføre den analyse, ikke ud fra, hvordan man pleasede den amerikanske regering, men ud fra en nærmere virkelighedsanalyse?

Den analyse er da en forudsætning for at kunne besvare, hvordan man kommer videre.

Det er klart, at hvis man som hr. Søren Espersen fra Dansk Folkeparti mener – nu vil jeg slet ikke tage udenrigsministeren til indtægt for det synspunkt – at det går rigtig, rigtig godt, og at der slet ikke er kaos i Irak, så er det klart, at så skal man bruge mere af det middel, man har brugt indtil nu: Så er det mere af det krudt, der indtil nu ikke har virket, der skal til.

Hvis man derimod mener, at situationen indtil nu har bragt Irak på randen af kaos, så må man da overveje, om man skal fortsætte med den strategi, man har forfulgt i 3 år, og som med Forsvarets Efterretningstjenestes ord betyder, at 2005 var værre end 2004. Så det er såmænd bare den overvejelse, jeg synes udenrigsministeren aldrig bragte til ende i sin analyse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 32 af Troels Lund Poulsen (V), Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF), Helge Adam Møller (KF) og Niels Helveg Petersen (RV) (*se side 3274*) vedtoges med 101 stemmer (V, S, DF, KF og RV); 10 (SF og EL) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 31 af Villy Søvndal (SF) og Frank Aaen (EL) (*se side 3272*).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Udvidelse af ordningen vedrørende fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt fratagelse af mulighed for udgang ved udeblivelse fra afsoning).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 30/11 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karsten Nonbo (V):

Det er ikke så længe siden, at vi indførte en ny ordning for afsoning for spritbilister, den såkaldte fodlænkeordning. Den ordning har vist sig at fungere meget, meget fint. Nogle af brugerne har rent faktisk følt, at ordningen næsten har været for restriktiv, men de har da kunnet passe deres arbejde og ellers måttet blive inden for hjemmets fire vægge.

Ordnningen er blevet fulgt godt op af Kriminalforsorgen, og det har gjort ordningen til den succes, den allerede er. Selv en tur i haven eller en tur ned til vejen har givet en påtale, hvis brugeren var kommet uden for det aftalte område.

Kl. 14.05

Derfor finder vi, at ordningen godt kan udvides lidt, så unge under 25 år nu kan indgå, når straffen for det, man har begået, er under 3 måneder. Det er dog ikke et krav, som den unge bliver stillet over for, men en mulighed, den unge får. Men det kræver, at han findes egnet til at indgå i den nye ordning om fodlænken. Det kræver, at boligen er i orden, det kræver, at han er under uddannelse eller i arbejde, og ikke mindst at han overholder de vilkår, der bliver sat, for at indgå i ordningen om afsoning med fodlænke. Den er personligt strikket sammen, og den er et rigtig godt middel.

Indtil nu har ordningen kun været brugt i rene spirituskørselsager, men nu udvides den til at kunne gælde for alle domme, hvis størstedelen af dommen er for færdselslovovertrædelser, således at vi kan få en kombinationsdom med eksempelvis butikstyveri.

Det andet led i det her lovforslag fremsat af justitsministeren er forslaget om at fratage udgangstilladelse pr. automatik, hvis afsonerne ikke møder op til en tilsagt afsoning. Det er et forslag, som vi i Venstre tilslutter os. Afsonere har i forvejen mulighed for at fremsætte ønsker om udsættelse af tidspunktet og i det hele taget få passet afsoningstidspunktet ind, når det passer dem. Derfor føler vi, det er helt urimeligt, at man så efterfølgende blot udebliver.

Derfor kan vi i Venstre helt og aldeles tilslutte os det lovforslag, som justitsministeren har fremsat.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Den næste ordfører er fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Som det allerede er fremgået, indeholder forslaget her to elementer. Det første er fratagelsen af muligheden for udgang. Når en dømt person ikke møder rettidigt op til afsoning i fængslet, bliver vedkommende frataget retten til udgang de første 3 måneder. Det andet er udvidelse af brugen af elektronisk fodlænke, så det også kommer til at omfatte unge under 25 år.

Med hensyn til det første punkt, hvor justitsministeren lægger op til at fratage en person, der er dømt, mulighed for udgang fra fængslet, såfremt den dømte ikke rettidigt møder frem til afsoning, må man sige: Hvem kan andet end dele den holdning, at det ikke er acceptabelt? Hvis man er tilsagt til at møde op til afsoning, så tror jeg, alle er enige om, at så skal man selvfølgelig også møde op. Der er noget ganske uacceptabelt i, at man ser stort på en sådan anmodning.

Der er også noget ganske uacceptabelt i, at det gør det svært for kriminalforsorgen at få det til at hænge sammen – altså spørgsmålet om, hvor mange ledige pladser der er – hvis ikke man kommer ind at afsone; planlægningen går i stykker. Så på den måde kan vi sige, at vi deler intentionen i det af justitsministeren fremsatte forslag.

Men jeg vil alligevel rejse et spørgsmål i forbindelse med det her, for bl.a. Dansk Socialrådgiverforening – også andre – har været inde på, at lige nøjagtig nu efter den stramning, der skete sidste år, er vi nede på en lille procentdel, der mangler at møde op, og de siger, at vi har fat i nogle personer, det kan være misbrugere, det kan være hjemløse, som typisk ikke registrerer, når de bliver indkaldt, for de modtager ikke post. De er ikke en del af det, vi normalt kalder samfundet.

Derfor synes jeg, vi er nødt til under udvalgsarbejdet at diskutere: Er det så den måde, vi rent faktisk når den her gruppe på, eller er der en bedre måde, vi kan nå dem på? For vi er enige i, at selvfølgelig skal de møde op, når de er dømt, og de skal ind at afsone.

Så lægger ministeren op til at give unge under 25 år muligheden for at kunne komme ind under afsoning med elektronisk fodlænke. Vi deler absolut ønsket om, at elektronisk fodlænke er en del af de sanktionsmuligheder, der vil være over for diverse grupper, i forhold til alternativer til traditionel frihedsberøvelse. Derfor er vi også positive over for forslaget her.

Alligevel synes jeg også, at der her er grund til lige at standse op, for der er en række meget

principielle spørgsmål, som er blevet rejst i de mange hørings svar, der er kommet. For os er det helt afgørende, at brugen af elektronisk fodlænke og dermed hjemmefsoning udelukkende vil blive anvendt som en alternativ afsoningsform og ikke som en strafferetlig sanktion, hvor færre unge fremover vil blive idømt betingede domme med eller uden vilkår om samfundstjeneste.

Kl. 14.10

Jeg synes, det er meget væsentligt, at vi får præciseret det undervejs, som ministeren også har gjort det i sine egne kommentarer til hørings svarene. Det er det ikke mindst, set i forhold til at samfundstjeneste rent faktisk er der, hvor vi har mest succes, for så vidt angår recidiv, altså hvor der er meget lidt tilbagefald.

Så skal jeg heller ikke lægge skjul på, at for os er det helt afgørende, at det her ikke bliver sådan, at vi pludselig vil kunne se, at der er nogle, der udnytter, at det her er en økonomisk fordel på måde at få unge til at afsone på frem for f.eks. anbringelse i socialpædagogisk behandling. Vi ønsker ikke et skred i retning af, at flere rent faktisk kommer ud af behandling, hvis det er det, de har mest behov for, uanset at det måske også er den dyreste løsning.

Så er der også blevet rejst et andet spørgsmål i hørings svarene: Hvor anbringer man unge, som laver vilkårsovertrædelser, det vil sige unge, som ikke magter den frihed, der er, ved at være under ordningen med elektronisk fodlænke? Hvor skal de hen, hvor er der plads? Hørings svarene siger meget klart, at vi faktisk ikke har en institution, som har den faglige formåen til en sådan akutanbringelse. Det må vi have drøftet undervejs. Hvordan sikrer vi det nødvendige samarbejde mellem de sociale myndigheder og kriminalforsorgen, som er strengt nødvendigt, hvis det her skal være godt nok?

Så må jeg da indrømme, at jeg undrer mig lidt, hvis det er rigtigt, at det skulle være sådan, at man kan afslå hjemmefsoning, fordi kapaciteten ikke er i orden. Altså, det må vel være en mulighed, der er til rådighed for dem, der kan høre ind under gruppen.

Så kort og godt vil jeg sige, at her har vi en række ting, som vi synes der er grundlag for at få kigget på. Ikke ud fra at vi er negative over for brugen af elektronisk fodlænke, men fordi vi synes, det er væsentligt, at de unge rent faktisk får den rette hjælp i forhold til den kriminalitet og den løbebane, de er kommet ud i, der forhåbentlig er relativt ny, når vi ser dem her.

Vi kan støtte udvidelsen med hensyn til muligheden i forhold til færdelseslovetrædelser.

Så vil jeg godt sige, at vi jo har set, at Dansk Fængselsforbund forudser, at der kommer flere og flere problemer, fordi klientellet bliver hårdere og hårdere. Jeg ved godt, det ikke hører med her, men jeg synes, vi er nødt til at overveje, om ikke det er noget, vi kan gøre noget positivt ved, så der bliver taget hensyn til det pres på personalet.

Kort og godt: Lad os under udvalgsarbejdet kigge på det her, og jeg tror, der er særligt behov for at kigge på fodlænken og de unge.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Kim Christiansen.

Kim Christiansen (DF):

Lovforslaget, som vedrører den her udvidelse af fodlænkeordningen, er et skridt i den helt rigtige retning. Allerede under behandlingen af L 12 i 2005 gav Dansk Folkeparti udtryk for, at vi gerne så ordningen udvidet til at omfatte andre forseelser end færdelsesforseelser. Så vi er naturligvis glade for, at justitsministeren har lyttet til vores ønsker på dette område.

Til gengæld er det mig lidt en gåde, at justitsministeren så ikke også gør arbejdet færdigt. Det virker sådan lidt salamiagtigt det her. Sådan som jeg har opfattet fodlænkeordningen, så skulle den være med til at fastholde personer i deres vante miljø, familie, arbejde m.m., således at der ikke oven i straffen følger en eller anden social deroute. Den mulighed skal ifølge loven ikke gælde for personer over 25 år. Der vil jeg da gerne høre justitsministerens bud på, hvorfor man lige har sat den aldersgrænse. Jeg synes, det er lidt mærkværdigt, fordi mange måske først begynder deres erhvervsaktive karriere, efter at de er fyldt 25 år, og ordningen måske også oprindelig er tiltænkt dem.

Den anden begrænsning med, at ordningen kun skal gælde fængselsstraf indtil 3 måneder, vil jeg da også gerne have justitsministerens begrundelse for. Kunne det ikke være 6 måneder, kunne det ikke være 8 måneder, eller kunne det i givet fald ikke være en eller anden individuel vurdering?

Når man så ser på situationen i fængslerne med overbelægning, ventetid, dårligt arbejdsmiljø for personalet, så mener jeg, der er et meget stort behov for en udvidelse af den her ordning. Ikke – sådan som fru Lissa Mathiasen var

inde på – som et alternativ, men dog for at tage et vist tryk af den overbelægning og den situation, man har i fængslerne i dag. Vi har mange, der sidder og afsone domme, som i mit univers er fuldstændig ligegyldige domme, såsom bødefsoning og sådan noget. Dem kan vi flytte over på den her ordening.

Jeg havde også gerne set, at ordningen kunne anvendes i forbindelse med personer, der venter på afsoning, så man kom nogle af de her venterkøer lidt til livs. I stedet for at man går og venter 2 måneder på at skulle ind at afsone, kunne man lige så godt bruge de 2 måneder i en fodlænke. Så havde man derved udstået en del af straffen.

Kl. 14.15

Den anden del af lovforslaget om sanktioner i forbindelse med udeblivelse fra afsoning er så også et område, hvor vi mener at fodlænken med succes kunne anvendes. Eksempelvis kunne vi jo vedtage, at en af sanktionerne kunne være, at man ikke kom på udgang, uden at man havde en fodlænke på. Så var der også en sikkerhed for, at formålet med udgang blev opfyldt, nemlig det at have en kontakt til sin familie, til sit sociale liv. Det kunne man sørge for blev overholdt, således at tiden ikke i stedet blev brugt på kontakt til det kriminelle miljø eller måske ligefrem til kriminelle handlinger, mens man er på udgang.

Dansk Folkeparti vil støtte det her lovforslag, men jeg synes, det havde været hensigtsmæssigt, hvis justitsministeren havde diskuteret indholdet med de øvrige partier før fremsættelsen, også i erkendelse af at selv en justitsminister jo kan overse vigtige detaljer. Derved kunne man have fået vendt alle de her gode ideer, som også Socialdemokraterne lægger op til, og så kunne vi have fået et lidt mere færdigt forslag på bordet.

Det arbejde må vi så tage i den videre udvalgsbehandling, og det tror jeg også der er en meget stor politisk vilje til; det fornemmer jeg, for alle er vel enige om, at de sociale aspekter i fodlænkeordningen taler for en udvidelse.

Som sagt støtter vi forslaget, men jeg håber, at justitsministeren vil være åben for at diskutere ændringer og i vores verden dermed forbedringer.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg blev overrasket, da jeg hørte Dansk Folkepartis ordfører sige, at man fra Dansk Folkepartis side var uenig med Socialdemokratiet i, at

brugen af elektronisk fodlænke skulle anvendes som en alternativ afsoningsform, og derfor er jeg nødt til at spørge: Hvad skal den ellers, hvis ikke den skal bruges som en alternativ afsoningsform? Hvad skal den ellers bruges til?

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Så har fru Lissa Mathiasen misforstået det, jeg sagde. Vi er absolut ikke uenige i, at det er en alternativ afsoningsform, den må bare ikke – hvad skal man sige? – træde i stedet for, og fru Lissa Mathiasen var selv inde på i sin ordførertale, at man skal være meget påpasselig med, hvor man bruger fodlænkeordningen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jamen så tror jeg, jeg er meget beroliget, for alt andet, end at det var en alternativ afsoningsform, ville jo være ganske mærkeligt. Det, der til gengæld er afgørende, er, at det ikke bliver en strafferetlig sanktion; det skal selvfølgelig være som alternativ afsoningsform, og jeg er meget tilfreds, hvis vi er enige om det, og at det er svaret.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Der er ingen grund til at kommentere det yderligere, for nu er vi jo enige, og så skal vi ikke spille Folketingets tid på det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som ordfører.

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti finder, at elektronisk fængsling i eget hjem er et udmærket alternativ til traditionelt fængsel, vel at mærke når vi taler om, at det er en mulighed, der kan gøre sig gældende i de sager, hvor der er tale om mindre grov kriminalitet, og hvor vi taler om de korte ubetingede straffe, nemlig straffe under 3 måneder. Så synes vi egentlig, at elektronisk fængsling i eget hjem er en ganske god mulighed.

Jeg skal vende tilbage til, hvad det er for elementer i det, der gør, at vi synes, at det er en god ordening. Men først vil jeg lige forholde mig til lovforslagets egentlige elementer, nemlig at man med lovforslaget ønsker at udvide ordningen, således at flere har mulighed for at afsone i eget hjem, en såkaldt elektronisk fængsling i eget hjem, hvor man går fra, at vi i dag jo stort set

kun bruger den her ordning over for spritbiler, til, at man så i fremtiden udvider ordningen til at gælde personer, som ikke er fyldt 25 år endnu; i det omfang de laver en kriminel handling, som giver indtil 3 måneders fængsel, vil de kunne afsones på bopælen, hvis kriterierne ellers i øvrigt er opfyldt.

Vi synes, det kun er rimeligt, at vi udvider ordningen her. Når vi taler om de meget korte straffe, altså under 3 måneders fængsel, synes vi, det er i orden.

Jeg vil lige sige, at det, der egentlig gør, at vi synes, at elektronisk fængsling er en udmærket ordning, er, at vi selvfølgelig holder fast i, at når man har lavet en kriminel handling og får sin straf, får sin sanktion, så er der naturligvis tale om, at man bliver frihedsberøvet.

For os er det selvfølgelig vigtigt, at vi fastholder princippet i frihedsberøvelsen, men vi ser elektronisk fængsling i eget hjem som værende et alternativ til de åbne fængsler. I åbne fængsler har man jo også den mulighed, at man kan tage ud og passe sit job, man kan passe sin uddannelse, men man skal altså være i fængslet i aften- og natte timerne. Det samme gør sig gældende, når vi taler om elektronisk fængsling i eget hjem.

Kl. 14.20

Så længe vi har de samme kriterier, nemlig at man er visiteret til det, godkendt til det, og at man opfylder betingelserne for at få lov til at afsones i eget hjem, er det på sin plads. Man skal også overholde kravene til, hvordan man opfører sig, hvordan man overholder kriterierne; der er de samme krav om, at man selvfølgelig ikke må være alkoholpåvirket, påvirket af narkotika eller andet, og der kan være forskellige restriktioner, i forhold til hvem man må få besøg af osv. Alle disse betingelser skal selvfølgelig være opfyldt.

I det omfang man overtræder betingelserne, må det selvfølgelig have konsekvenser; hvis ikke man kan administrere den begrænsede frihed, man på den her måde har fået, må man selvfølgelig ind i et traditionelt fængsel og så udstå resten af straffen der.

Det andet element i lovforslaget handler om, at i tilfælde af, at en, der er tilsagt til afsoning, ikke gider at give fremmøde, skal der være mulighed for, at man kan give en sanktion i den anledning, nemlig at man kan inddrage muligheden for udgang i et tidsrum på 3 måneder fra indsættelsens begyndelse.

Det er jo paradoksalt, at når samfundet har taget hånd om en, som har begået en kriminel

handling – man har været igennem en længere retssag, hvor man har fået fastsat, hvad straffen skal være, man tilsiger vedkommende til at møde i fængslet – ja, så kan man altså stå der og vente, fordi vedkommende ikke gider at møde op. Det er der ingen grund til.

Vi må fra samfundets side selvfølgelig vise, at vi mener det, vi siger, og at der er en konsekvens ved at begå kriminelle handlinger; når man er blevet tilsagt til at møde til afsoning, så skal man møde på det tidspunkt, man har fået at vide man skal møde på, og hvis ikke man kan finde ud af det, ja, så må der selvfølgelig være en sanktion forbundet med det.

Så på alle måder er det et lovforslag, vi støtter.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Behnke. Den næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det er et interessant lovforslag, som justitsministeren her har fremsat. Det Radikale Venstre finder det spændende, at ordningen med elektroniske fodlænker skal udvides til også at omfatte alle lovovertrædelser begået af unge under 25 år, som medfører en fængselsstraf på op til 3 måneder, og at brugen af elektroniske fodlænker, der hidtil kun har kunnet bruges ved færdselslovovertrædelser, udvides til også at gælde i de tilfælde, hvor færdselslovovertrædelserne er den væsentligste årsag til straffens længde.

Det Radikale Venstre havde gerne set, at man havde ventet på at se resultaterne af forsøgsordningen med elektroniske fodlænker, men når det er sagt, er Det Radikale Venstre positiv over for forslaget, da vi gerne ser flere alternativer til almindelig fængselsstraf.

Det er vigtigt at understrege, at udvidet brug af elektroniske fodlænker ikke bør medføre mindre brug af samfundstjeneste og betingede straffe, men skal ses som et alternativ til fængselsstraf.

Derudover ønsker ministeren at få en ministerbemyndigelse til at kunne forlænge fristen, før fanger kan prøveløslades, med 3 måneder, hvis den dømte udebliver ved tilsigelsestidspunktet for afsoningen. Det synes vi er et dårligt forslag af to grunde. For det første fordi der er tale om en ministerbemyndigelse og ikke et lovgrundlag, for det andet fordi det er en ministerbemyndigelse af den slags, som, så vidt vi kan

vurdere, vil fjerne muligheden for at foretage egentlige individuelle hensyn.

Et alternativ kunne være, at udeblivelse indgår i bedømmelsen af risikoen for ny udeblivelse ved en senere udgangstilladelse og derfor også i vurderingen af tidspunktet for første prøveløsladelse. Den diskussion vil vi gerne spørge lidt ind til i forbindelse med behandlingen.

Men alt i alt er vi mest for det her forslag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Poul Henrik Hedeboe.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Vores ordfører på området er fru Anne Baastrup, men da hun desværre ikke kunne være til stede i dag, har jeg lovet at sige lidt om det her forslag.

Det er i udgangspunktet et udmærket forslag, som rummer to elementer.

Det første element er en udvidelse af fodlænkeordningen. I SF er vi helt enige i, at fodlænkeordningen udvides til at omfatte unge lovovertrædere, der idømmes kortere og ubetingede frihedsstraffe. Der er ingen tvivl om, at hvis vi skal forhindre unge i at fortsætte en kriminel løbebane, er det vigtigt at forhindre, at de lander i fængslet, men at de derimod skal have en chance for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Det er det ene element, og det er vi helt med på.

Kl. 14.25

Det andet element er et forslag fra ministeren om at skærpe reglerne om udgang fra fængslet med henblik på at gribe mere effektivt ind over for fængselsdømte, der udebliver efter at være tilsagt til afsoning. Der er vi enige i, at det selvfølgelig er vigtigt, at afsonere rent faktisk møder frem til tiden, men vi er også enige med bl.a. Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører i, at forslaget har en uheldig måde at løse problemet på. Det kan forværre den indsattes stilling og give problemer med at kunne vende tilbage til en kriminalitetsfri tilværelse. Forslaget om, at man i stedet understreger over for den domfældte, at udeblivelse kan medføre eftersøgning og indsættelse af politiets foranstaltning, samt at udeblivelse vil indgå i vurderingen af misbrugsrisiko ved fremtidig udgang, kan skabe grundlaget for en bedre afsoning og resocialisering efterfølgende.

Samtidig er vi også enige med Socialrådgiverforeningen i, at forslaget, som det ligger, især vil ramme de svageste, og at det ofte er dem, der

ikke har styr på deres liv, og at forslaget for dem derfor næppe vil have den ønskede virkning.

Men vi vil gå positivt ind i udvalgsarbejdet og under det forsøge at få lovforslaget opsplittet i to. Der er to elementer, og de er blandet sammen. Det ene er vi for, det andet er vi skeptiske over for.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Som den forrige ordfører var inde på, er det her igen en sammenblanding. Det ser vi jo desværre alt for ofte, at man blander forskellige ting sammen i samme lovforslag. Det er altså en uskik i forhold til at have en reel behandling af de forskellige dele.

Med hensyn til den del, der handler om fodlænker, har vi i Enhedslisten jo ikke været særlig begejstrede for indførelse af elektroniske fodlænker, især fordi det jo reelt bliver brugt som nødløsning på det problem, regeringen og Dansk Folkeparti selv har skabt med, at man har sat alt for mange mennesker i fængsel, uden at man så samtidig har gjort noget for at sikre de fornødne pladser. Det har man gjort frem for at holde fast i den politik, som der tidligere var bred enighed om i Danmark igennem 30 år, nemlig at vi ikke ville sætte flere folk i fængsel, og at vi uanset hvordan kriminalitetsudviklingen gik i samfundet, havde det samme antal siddende i fængslerne, frem for bare at åbne for, at vi sætter flere og flere ind bag tremmer.

Det problem forsøger man så nu at løse ved i stedet for at sætte dem bag tremmer i et fængsel at sætte dem bag elektroniske tremmer i hjemmet. Vi har i Enhedslisten den opfattelse, at hvis der er tale om personer, hvor man mener, at de reelt ikke behøver at sidde i fængsel og have nogen til at passe på sig, kan vi ikke se, hvorfor de så skal sidde i et elektronisk fængsel og ikke i stedet for kunne få en betinget dom med samfundstjeneste.

Vi er bange for, som der også peges på i nogle af hørings svarene, at vi risikerer en udskridning, så man i nogle sager, hvor man tidligere ville have givet en betinget dom med samfundstjeneste, nu i stedet for giver en fodlænke. Og det er jo faktisk en strengere straf, end en betinget dom med samfundstjeneste ville have været, og derfor er vi altså skeptiske over for fodlænkerne.

Den anden del af forslaget er jo så endnu et led i regeringens nultolerancepolitik, hvor man tidligere har gennemført nogle stramninger. De har allerede ført til et fald i antallet, der ikke møder op til tiden til afsoning, men nu vil man så stramme yderligere ved at fratage folk muligheden for udgang, hvis de er kommet for sent til afsoning.

Der er vi meget optaget af det høringssvar, der er kommet bl.a. fra Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, som er bange for, at det vil kunne medføre en forværring af situationen for de indsatte og dermed en øget risiko for, at deres resocialisering ikke lykkes.

Vi synes, man må se på, hvad de bedste muligheder er for at sikre, at den, vi nu straffer, ikke begår ny kriminalitet, og hvis det, man gør her, hvor man fratager folk udgangen, fordi de er kommet for sent, reelt forringer muligheden for, at de ikke begår ny kriminalitet, så modvirker man jo sådan set det resultat, man ellers ønsker at opnå med straffen. Derfor er vi meget betænkelige ved det.

Kl. 14.30

Så kommer så det, som Socialrådgiverforeningen også peger på om, at det altså er nogle af de svageste, der bliver ramt. Mange af dem, vi taler om, er jo folk, som ikke har en kalender, som ikke har særlig godt styr på, hvilken dag det er, eller hvad klokken er, eller hvornår togene kører, og som altså meget nemt kommer til ikke at have styr på tingene, og som ikke møder op til aftaler.

Det løser man ikke ved, at man så bare straffer dem yderligere. Det får man dem ikke til at få større styr på deres liv af, men det kunne man måske gøre ved at sikre dem nogle mere faste rammer, hvor de så også havde mulighed for udgang og for at opretholde familieliv og andet. Derfor er vi meget bekymrede for, hvad det her forslag kan føre til, og vi kan ikke støtte det forslag.

Så kan jeg ikke lade være med at gentage, at vi bliver nødt til at gøre noget ved de meget alvorlige problemer, der er i fængslerne, som både giver dårlige forhold for de indsatte og for de ansatte med de meget store arbejdsmiljøproblemer, de har. Det er ikke rimeligt, at et folketingsflertal bliver ved med at sætte flere og flere folk i fængsel, uden at man reelt gør noget for at sikre, at der er ordentlige forhold.

Vi synes, at man skulle prøve at etablere en række små fængsler og så lukke de store fængs-

ler, så vi fik nogle mindre miljøer med langt flere ansatte i forhold til antallet af fanger, så man kunne gøre noget for en bedre resocialisering, bedre muligheder for uddannelse og bedre muligheder for, at de kommer ud i et kriminalitetsfrit liv bagefter.

Samlet set kan vi altså ikke støtte forslaget.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Jeg beder ordføreren vende om igen og bevæge sig op på talerstolen. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først hr. Tom Behnke.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Uden at starte en stor retspolitisk debat – og vi kan hurtigt konstatere, at regeringen kan få både skyld og ære for mange ting – vil jeg sige, at det jo unægtelig er folks egen beslutning, om man laver så grov kriminalitet, at man bliver idømt en ubetinget fængselsstraf på op til 3 måneder. Det er dog ikke noget, regeringen tvinger folk til at gøre.

Med forslaget her er der jo et alternativ til en ubetinget fængselsdom, nemlig at man har mulighed for at være sammen med sin familie, man har mulighed for at passe sit arbejde eller sin uddannelse og dermed langt større mulighed for en resocialisering, langt nemmere ved at vende tilbage til livet, når afsoningen er udstået.

Jeg skal spørge Enhedslistens ordfører, hvordan Enhedslisten forestiller sig at man skulle kunne opnå de samme positive ting, hvis ikke man får lænkeordningen. Jeg ved godt, at ordføreren har været inde på, at man så bare skal idømme betingede domme i stedet for ubetingede domme, men det er nu engang sådan, at det er folks kriminalitet og grovheden i den – og der skal temmelig meget til for at få en ubetinget fængselsstraf – der betinger det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at det er folks eget ansvar, at de har begået en kriminel handling og derfor skal straffes. Ingen tvivl om det. Men spørgsmålet er så: Når vi så idømmer den straf, hvad er så de bedste muligheder for, at folk lader være med at begå ny kriminalitet?

Jeg er sådan set fuldstændig enig i, at det at holde dem ude af fængslerne øger sandsynligheden for, at de ikke begår ny kriminalitet, frem for hvis man sætter dem i fængsel. Men mit

spørgsmål er, om alternativet til fængsel er fodlænke, hvor jeg mener, at alternativet er en betinget dom med samfundstjeneste.

Danmark er et af de lande i verden, der fængsler allermost, hvis man ser på antallet af ubetingede fængselsstraffe, vi idømmer, fordi vi har mange korttidsfængselsstraffe. Det er jo dem, man foreslår afløst af fodlænkeordningen i større omfang end efter de nuværende regler, og der mener jeg altså, at man kunne bruge betinget dom i stedet, sådan som man gør i mange andre lande.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jamen det har jeg forstået. Men selv om man fulgte Enhedslistens forslag – det ville jeg aldrig drømme om at gøre – og nedsatte alle straffe i hele Danmark for alle kriminelle handlinger, så ville der dog stadig væk være nogle, der selv i Enhedslistens verden lavede så grov kriminalitet, at de ville få op til 3 måneders ubetinget fængsel.

Ville det for den gruppes vedkommende ikke være bedre, at de havde muligheden for elektronisk fængsling i eget hjem end at skulle sidde i fængsel?

Dermed er vi jo nået frem til, at det her altså ikke handler om, hvorvidt det er rimeligt, at de har fået en ubetinget dom eller ej. Vi taler om, hvad der er af alternative muligheder, når de nu har fået den dom. Er det så ikke bedre, at de bliver resocialiseret på denne måde? Hvordan vil Enhedslisten ellers opnå samme grad af tilknytning til familien, samme mulighed for resocialisering?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Selvfølgelig er der nogle forbrydelser, der er så grove, at man får en ubetinget fængselsstraf – også efter Enhedslistens opfattelse. Når vi taler om de rigtig grove forbrydelser, drab, voldtægt, grov vold osv., tror jeg ikke, der er nogen uenighed om, at her skal folk have en ubetinget fængselsstraf. Der taler vi heller ikke om fodlænker.

Kl. 14.35

Men når vi taler om den type forbrydelser, hvor vi i dag idømmer korte fængselsstraffe, mens man i andre lande typisk giver en betinget dom eller en bøde eller samfundstjeneste, mener jeg, de er bedre alternativer end den elektroniske fodlænke. Jeg er som sagt meget bange for, at den elektroniske fodlænke vil blive brugt i sa-

ger, hvor man ellers ville blive idømt samfundstjeneste, så den ikke bliver det alternativ til den ubetingede dom, som hr. Tom Behnke er optaget af, men i stedet bliver et alternativ til samfundstjeneste og en betinget dom.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Forslaget er egentlig ganske simpelt, fordi straffen, som hr. Tom Behnke siger, skal være ubetinget. Siger man ja til justitsministerens lovforslag, siger man samtidig ja til, at den ubetingede straf kan konverteres til fodlænke, men siger man nej til lovforslaget, siger man nej til fodlænken og siger dermed samtidig, at de pågældende skal sættes i fængsel. Det er sådan set det, man siger ved at sige nej til lovforslaget, og kan ordføreren ikke se det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu startede jeg jo med at sige, at der er blandet to ting sammen i dette lovforslag. Den del, der handler om, at man mister retten til udgang, hvis man møder for sent til afsoning, kan vi ikke stemme for, og derfor kan vi heller ikke stemme for det samlede forslag.

Med hensyn til den anden del, som handler om fodlænker, var vi skeptiske, da man indførte muligheden. Ordningen har ikke været i kraft særlig længe, og vi har ikke nået at se nogen evalueringer af den, men vi er stadig skeptiske over for, hvordan den fungerer. Høringssvarene udtrykker bekymring for, at man vil bruge fodlænken i stedet for en betinget dom med samfundstjeneste, og det er også årsagen til min skepsis og min nervøsitet.

Hvis der er tale om mennesker, som man vurderer ikke behøver sidde bag tremmer, og der ikke er behov for fysisk overvågning af dem, fordi de er ikke farlige for andre, kan jeg ikke se, hvorfor det er nødvendigt at sætte dem i et elektronisk fængsel. Hvorfor kan man ikke give dem en betinget dom med samfundstjeneste?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at takke for, at der trods visse ordføreres indlæg dog stadig tegner til at være et bredt flertal for at gennemføre udvidelsen af den såkaldte elektroniske fodlænkeordning, som allerede er etableret, så den fremover også kommer til at omfatte unge under 25 år, der idømmes fængselsstraf i indtil 3 måneder, og personer, der begår færdselslovovertrædelser

og samtidig overtræder anden lovgivning, men hvis samlede fængselsstraf ikke overstiger 3 måneder.

Jeg vil meget gerne her i dag præcisere nogle af de ting, der er kommet frem undervejs i debatten, og jeg takker naturligvis samtidig både hr. Karsten Nonbo og hr. Tom Behnke for de meget positive bemærkninger til samtlige lovforslagets elementer.

Fru Lissa Mathiasen rejste, bl.a. på baggrund af de høringssvar, der er indkommet, det spørgsmål, om der ikke bare er tale om en ny strafferetlig sanktion. Det er ikke tilfældet, der er tale om en alternativ afsoningsform, og det er jeg glad for at kunne bekræfte her i dag. Det er et alternativ til en almindelig ubetinget frihedsstraf, typisk i åbent fængsel, at give mulighed for at tilbyde elektronisk fodlænke efter en visitationsordning, hvor Kriminalforsorgen vurderer, om den pågældende er egnet til at blive tilbudt ordningen.

Jeg vil gerne her i dag også komme nærmere ind på, hvorfor regeringen mener, det er rigtigt at tage dette skridt. Der har gennem mange år her i Folketinget været en debat om, hvorvidt Danmark skulle tage dette skridt, som mange andre lande, bl.a. vort naboland Sverige, har taget, og etablere en elektronisk fodlænkeordning. I Sverige har man i en lang årrække især benyttet ordningen over for færdselslovovertrædelser og med meget stor succes, fordi det har påvirket recidivtallet i den rigtige retning, altså at færre er faldet tilbage i kriminalitet.

KL 14.40

Da regeringen for nogle år siden besluttede at forsøge at etablere ordningen, var vi enige om, at da der er tale om en ny ordning, en ny teknik osv., var det klogt at starte med kun at lade den omfatte en ret veldefineret gruppe, som også var nem at afgrænse. Derfor faldt valget på spritbiler, der typisk får en korterevarende fængselsstraf på op til 3 måneder. Ordningen har nu været i gang i et stykke tid og er velfungerende, men ikke så udbredt, som man måske gerne kunne ønske. Det er stadig kun et fåtal, der er omfattet af ordningen, og derfor synes vi, at efter at ordningen nu er veletableret og fungerer fint, vil det være rigtigt allerede nu at fremsætte et lovforslag, der udvider ordningen.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at for mig har det været helt afgørende, at vi bliver bedre til at udvikle de tilbud, der er i kriminalforsorgen, og de muligheder, kriminalforsorgen har for at tilbyde afsoning. Det er meget, meget forskelligartede

grupper, der bliver idømt en ubetinget frihedsstraf, og jeg har i hvert fald længe haft den opfattelse – den troede jeg faktisk også alle partier i Folketinget delte – at især når der er tale om unge, er der måske alvorlig grund til at overveje, om ikke man skulle forsøge at finde alternative afsoningsformer til de almindelige fængsler, hvor de unge jo kommer i berøring og kontakt med ældre indsatte, der måske kan give dem nogle ideer, som de ikke burde have fået.

Sagt med andre ord: Jeg synes, det i sig selv er en pointe at forsøge at forhindre unge, der måske første gang får en ubetinget frihedsstraf, i at komme i kontakt med kriminelle, der har et omfattende generalieblad og kan være med til at påvirke de unge i en forkert retning. Det er en af hovedårsagerne til, at jeg synes, den elektroniske fodlænkeordning nærmest er skræddersyet til at blive målrettet de unge, og derfor vil jeg også i dag bekræfte over for fru Lissa Mathiasen, at der er tale om en alternativ afsoningsform. Det er det, ordningen handler om.

Fru Lissa Mathiasen rejste også spørgsmålet, om ordningen er slået for stort op, og om der på et tidspunkt kan blive mangel på pladser. Det er ikke vurderingen, at den kommer til at skabe en ny venterkø, nu hvor venterkøen til såkaldt almindelig afsoning er afviklet. Det er ikke Kriminalforsorgens opfattelse, at vi kommer til at opleve et så voldsomt pres, at der kommer et problem. Jeg vil selvfølgelig gerne besvare spørgsmål om dette under udvalgsbehandlingen, men det er altså ikke min opfattelse, at vi vil få utilfredsstillende forhold, fordi nogle, der egentlig er velegnede, ikke kan tilbydes ordningen, fordi al elektronik er optaget. Det er ikke min forventning, at vi kommer i den situation.

Det er for øvrigt allerede i dag sådan i kriminalforsorgen, at der nogle gange måske kan være en smule ventetid til specielle afsoningstyper. Vi bliver jo dygtigere og dygtigere til at videreudvikle Kriminalforsorgen, og vi vil selvfølgelig følge udviklingen og også tilpasse kapaciteten efter det behov, der måtte være. Fru Lissa Mathiasen spurgte til det, og derfor er det en af de ting, jeg gerne vil fremhæve.

Hr. Kim Christiansen kom i sit ordførerindlæg – egentlig ganske overraskende synes jeg – ind på temaer, som jeg nok ikke havde ventet vi skulle drøfte her i dag. Jeg tager altid en god politisk debat, men jeg kunne forstå på hr. Kim Christiansen, at det næsten er en overraskelse for Dansk Folkeparti, at vi behandler dette lovforslag i dag. Til det vil jeg sige, at jeg ved godt,

at vi ofte siger spøgefuldt, at de ting, man siger i Folketingssalen, er de bedst bevarede statshemmeligheder. Men dengang fodlænkeordningen i sin tid blev etableret, blev det meget ofte fremhævet her fra talerstolen under debatterne, at såfremt teknikken fungerede, ville den næste gruppe, som blev taget med, være unge under 25 år, så derfor bør det ikke komme som nogen overraskelse, at lovforslaget bliver behandlet her i dag.

Hr. Kim Christiansen rejste spørgsmålet, hvorfor i hvert fald den væsentligste del af udvidelsen alene omfatter unge under 25 år. Til det vil jeg sige, at hvis vi skal se på, hvilke målgrupper der skal lægges ind under ordningen, synes jeg altså, at unge under 25 år er den mest oplagte gruppe. Men jeg vil da ikke udelukke, at ordningen kan udvides yderligere på et senere tidspunkt.

Kl. 14.45

Hr. Kim Christiansen spurgte også, hvorfor grænsen lige præcis er sat ved 3 måneder. Hvorfor ikke 6 måneder eller 12 måneder? Det er i og for sig et lidt overraskende spørgsmål fra hr.

Kim Christiansen, men ikke desto mindre synes jeg da, det er godt, det bliver stillet.

Der er blevet foretaget en afvejning: Lad os se på den almindelige retsfølelse i samfundet. Hvis en person er idømt en ubetinget frihedsstraf, hvor skal grænsen så gå for, at man kan sige: Nej, den pågældende skal ikke i et almindeligt fængsel, den pågældende kan afsone med elektronisk fodlænke? Her har i hvert fald regeringen fundet, at 3 måneder var den rigtige grænse, set i forhold til strafniveauet for de lovovertrædelser, som kan give op til 3 måneder eller mere. Jeg udelukker bestemt ikke, at der senere kan ske en yderligere udvidelse af ordningen, men jeg tror bare, det også af hensyn til den folkelige forståelse og accept er vigtigt, at man tænker grundigt over, hvilke grupper der er velegnede til at komme ind under ordningen.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll rejste et mere lovteknisk spørgsmål, der gik på, hvorfor i alverden dele af dette lovforslag er udformet som en del af en bemyndigelse frem for at være indskrevet i lovtæksten. Det skyldes, at der er en bemyndigelse allerede i dag, og derfor ville det komme til at se yderst mærkeligt ud, hvis man fraveg det grundlag, der er i dag, nemlig en bemyndigelse, og gik over til at skrive noget direkte ind i lovtæksten. Det er altså sådan set for at videreføre det, vi allerede har i dag, nemlig en

ministerbemyndigelse ved udgangsbestemmelsen.

Nu hvor vi er ved diskussionen om udgang, har jeg også noteret mig, at både hr. Poul Henrik Hedeboe, fru Line Barfod og hr. Simon Emil Ammitzbøll har stillet sig ganske skeptiske over for den sanktion, der her bliver introduceret, og som kan medføre, at personer, der ikke møder op til afsoning, ikke får tilladelse til udgang i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen. Til det vil jeg sige, at det jo ikke er overraskende, at folk fra fængselsvæsenet i høringsvarene giver udtryk for, at det kan skade de familiemæssige relationer, hvis man ikke får udgang. Ja, det kan det, men meningen med sanktionen er jo lige præcis, at den gerne skal medvirke til, at den alt for høje procentsats, vi fortsat har, falder yderligere. Godt nok er procentsatsen af udeblivere faldet fra godt 24 pct. til godt 20 pct., men det er altså stadig sådan, at over en femtedel af de mennesker, som har lov til at være på fri fod, indtil de skal afsone deres dom, ikke møder op, når de skal afsone. Det er en alt, alt, alt for høj procentsats, som er krænkende for almindelige menneskers retsfølelse, og det skaber store retshåndhævelsesproblemer, når politiet må køre rundt og lede efter de pågældende personer, og Kriminalforsorgen ingen muligheder har for at planlægge kapacitetsudnyttelsen på en hensigtsmæssig måde.

Jeg er klar over, at bestemmelsen har en negativ virkning for de personer, der bliver ramt af den, men forhåbentlig kan den medvirke til at skabe en adfærdsregulering hos den gruppe, som ikke kan finde ud af, at man skal møde op på et bestemt tidspunkt og afsone sin dom.

Bl.a. fru Line Barfod rejste spørgsmålet, om det ikke var mest hensigtsmæssigt, hvis lovforslaget blev delt i to. Godt nok vedrører lovforslaget alene ændringer til lov om fuldbyrdelse af straf, men jeg mener nu stadig, lovforslaget har en sådan identitet, at man kan samle tingene i det, selv om det vedrører to forskellige aspekter af fuldbyrdelse af straf.

Jeg bør måske komme med den kommentar, at jeg sådan set synes, det er helt fair under en debat som den i dag også at rejse den slags lovtekniske spørgsmål. Men hvis vi altid skulle følge den linje her i Folketinget, skulle der jo behandles overordentlig mange lovforslag om året. Hvis der kun kunne behandles ét emne i et lovforslag, skulle vi måske behandle 1.500, 2.000 eller 3.000 lovforslag om året, og det ville ikke være hensigtsmæssigt. Jeg forstår selvfølgelig

godt, at det skaber store problemer for de partier, der godt kan støtte en del af lovforslaget, men ikke en anden, når de skal vælge: Skal vi stemme for, skal vi stemme blankt, eller skal vi stemme imod? Men jeg mener altså ikke, man sagligt set kan sige, at det er helt forkert, at dette lovforslags to elementer bliver behandlet i det samme forslag.

Kl. 14.50

Jeg ser frem til den kommende udvalgsbehandling og er naturligvis fuldstændig rede til at svare på de spørgsmål, der måtte være – også spørgsmål, der vedrører, hvordan ordningen har fungeret hidtil. Jeg fornemmer i hvert fald en ret stor opbakning blandt Folketingets partier til, at det er en ordning, der med tiden skal udvides endnu mere.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg kan høre, at ministeren helt klart har forstået, at der også fra Socialdemokratiets side er en positiv opbakning til den elektroniske fodlænke. Men som ministeren også sagde, ved vi jo godt, at det er en ny ordning, i hvert fald i forhold til andre afsoningsformer.

Vi synes, det er en god og fin alternativ metode, men i og med at den er ny, er den ikke blevet evalueret endnu. Der er lagt op til, at der skal ske en evaluering af brugen i forbindelse med færdselslovovertrædelser, og det er vi enige i, men jeg vil godt høre, om ministeren kan støtte en specifik evaluering af ordningens brug over for gruppen af unge under 25 år. Vi har faktisk hørt meget skeptiske røster, det kan være, de ikke har ret, men så meget desto mere synes jeg, det er vores opgave at sikre, at afprøvningen af den elektroniske fodlænke forløber godt, så vil ministeren være med til en evaluering, der specifikt går på de unge under 25?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg meget gerne vil imødekomme det socialdemokratiske ønske om en evalueringsordning. Det er jeg enig i, og så må vi under udvalgsbehandlingen finde ud af, hvor lang en årrække der skal gå, før vi har et tilstrækkeligt statistisk grundlag til at kunne sige, om ordningen har haft den effekt, som vi alle sammen håber, nemlig at den har medvirket til den resocialiserende proces. Det er en positiv tilkendegivelse: Ja, jeg vil meget gerne være med til at etablere en evalueringsordning.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Tak for et positivt tilsagn.

Det, der ligger bag mit ønske, er selvfølgelig bl.a. den diskussion, som har været rejst undervejs i forbindelse med høringsrunden. Man har været bekymret for, at ordningen ikke, som meningen er, bliver et alternativ til de øvrige afsoningsformer, men lige pludselig bliver en egentlig strafferetlig sanktion. En sådan evaluering kan få det til at fremgå helt klart, at det er en alternativ afsoningsform. Det tror jeg er en af de ting, vi alle sammen synes er meget væsentlig, og derfor synes jeg også, det er væsentligt at få frem, om ministeren også mener, det er en blandt mange af de ting, hvis virkning på denne specifikke gruppe unge vi skal være særlig opmærksomme over for.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det kan jeg svare bekræftende på, for jeg er enig med fru Lissa Mathiasen i de holdninger og de perspektiver, fru Lissa Mathiasen her giver udtryk for.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg har en god dag i dag, for jeg er glad for, at jeg kan overraske ministeren.

Ministeren virkede en lille smule fornærmet, men som udgangspunkt vil jeg sige, at når jeg i min ordførertale kom ind på en række områder, som umiddelbart måske ikke er nævnt i lovforslaget, var det kun for at hjælpe justitsministeren med at få nogle gode ideer til at udvikle lovforslaget og gøre det på en konstruktiv måde.

Det er heller ingen overraskelse for mig, at lovforslaget er sat på i dag, for jeg har jo vidst det et stykke tid. Min pointe var blot, at når det er en så relativt ny ting som fodlænkeordningen, vi har med at gøre, havde det måske været hensigtsmæssigt, hvis ministeren havde taget flere partier med på råd ved den endelige udformning af forslaget.

Jeg vil godt lige spørge, om det skyldes kapacitetsproblemer, at grænsen er sat ved 25 år. Jeg efterlyste årsagen til det i min ordførertale, men jeg føler ikke, jeg har fået svar.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Kim Christiansen, at jeg på ingen måde er fornærmet,

men måske ikke havde forventet, at det var Dansk Folkeparti, der i dag skulle annoncere, at ordningen skal udvides til at omfatte alle danskere, også de personer, der begår alvorlig kriminalitet, som giver ubetinget frihedsstraf på 1 års fængsel, tror jeg hr. Kim Christiansen sagde. Det er jo en ret voldsom udvidelse, og det var lidt overraskende at høre Dansk Folkeparti give udtryk for det retspolitiske syn, men jeg er ikke på nogen som helst måde fornærmet, og jeg vil gerne understrege det, fordi det, jeg nu siger til hr. Kim Christiansen, måske kan virke fornærmende.

Kl. 14.55

Grunden til, at grænsen er blevet sat ved 25 år, er, at vi mener, at ordningen først og fremmest skal målrettes unge mennesker. Selv om jeg ved, at det ikke er ens fødselsdato, men ens sind, der afgør, hvor gammel man er, er det dog stadig sådan, at hvis man vil prøve at lave en eller anden veldefineret afgrænsning af, hvornår man er ung, og hvornår man bliver rigtig voksen, tror jeg nok, at 25 år på en eller anden måde er en grænse, som mange kan nikke genkendende til. Når man er over de 25, kan man vel knap nok kaldes helt ung længere. Det er jo en farlig diskussion at bevæge sig ud i, men det er i hvert fald det, der er baggrunden for, at de 25 år er valgt som afgrænsning.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Det er godt, at jeg har min ordførertale på tryk.

Jeg nævnte ikke noget om 1 år, men jeg spurgte til grænsen, fordi jeg ikke kunne se nogen umiddelbar begrundelse for den, og fordi jeg mener, det er bedre at se på den enkelte forseelse, når det skal afgøres, om det kan være hensigtsmæssigt at afsone i hjemmet.

Jeg tror, jeg sagde, det måske kunne være 6-8 måneder, for i flere af høringssvarene er der jo lagt op til, at man måske med fordel kunne hæve grænsen til 6 måneder, ligesom der også er rejst tvivl om, hvorvidt de unge op til 25 år er den rigtige målgruppe. Det står i flere af høringssvarene, og derfor har jeg rejst spørgsmålet og håber da, at justitsministeren også vil være med til at diskutere det, for jeg mener, der kan være behov for det, så f.eks. familiefædre ikke skal ud af deres arbejdssituation osv.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg hørte nu hr. Kim Christiansen sige 6-12 måneder, men det skal ikke skille os ad, om det var 6-12 eller 6-8 måneder.

Jeg vil sige, at både da vi behandlede det første fodlænkeforslag og egentlig også i den debat, der har været efterfølgende, har jeg i hvert fald noteret mig, at den eneste bekymring, der har været udtrykt ret bredt i Folketinget, er gået på, at hvis gruppen bliver udvidet for meget fra starten, kan det være, at der kommer for mange mennesker ind under ordningen – også nogle, som mange borgere ud fra almindelige retsfølelseshensyn måske ikke synes er den mest oplagte målgruppe at tilbyde elektronisk fodlænke. Det er det, der er baggrunden for, at de 3 måneder er blevet valgt som en slags maksimum for, om man kan være omfattet af ordningen.

Jeg synes, at ordningen er en utrolig god idé, og jeg tror også, at både Folketinget og befolkningen med tiden vil være rede til at udvide ordningen til at omfatte flere grupper. Men jeg må nok sige, at hvis vi var startet med de personer, der begår mere alvorlig kriminalitet og måske får 6-8 måneders ubetinget frihedsstraf, er jeg bange for, at den elektroniske fodlænkeordning var kommet lidt skævt fra start, og at mange ville sige, at det er urimeligt, at folk, som begår temmelig alvorlig kriminalitet og faktisk får en ret lang fængselsstraf, alene skal tilbydes elektronisk fodlænke. Det er simpelt hen hensynet til den almindelige borgers retsfølelse, som ligger bag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om en sammenlægning af Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE).
Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.
(Fremsat 6/12 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget fra SF, som vi skal behandle her i dag, opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om en sammenlægning af Politiets Efterretningstjeneste, PET og Forsvarets Efterretningstjeneste, FE. Ifølge beslutningsforslaget skal den sammenlagte efterretningstjeneste i fremtiden reguleres ved lov frem for ved administrative forskrifter.

Kl. 15.00

I bemærkningerne til beslutningsforslaget skriver forslagsstillerne, at afslutningen af den kolde krig har bevirket, at danskerne ikke længere er truet af en militær intervention fra fjendtlige stater. Der er derfor ifølge forslagsstillerne ikke længere behov for den skelen mellem indre og ydre trusler, som er grundlaget for henholdsvis PET's og FE's arbejde i dag, og på den baggrund giver det efter forslagsstillerne opfattelse ikke længere mening at have to selvstændige efterretningstjenester.

Jeg er helt enig med forslagsstillerne i, at det ændrede trusselsbillede giver god grund til at genoverveje det danske samfunds beredskab og indsats over for terrorisme, og om vores myndighedsstruktur i den forbindelse er hensigtsmæssig. Det var bl.a. også det, der førte til, at regeringen i august sidste år nedsatte en tværministeriel arbejdsgruppe til at overveje disse spørgsmål. Som det fremgår af arbejdsgruppens rapport og regeringens handlingsplan fra november sidste år, er vi i regeringen imidlertid nået til en anden konklusion end forslagsstillerne, når det angår organiseringen af efterretningstjenesterne. Det vil jeg vende tilbage til, men jeg tror imidlertid, det vil være nyttigt at begynde med kort at opsummere henholdsvis PET's og FE's arbejdsopgaver og det eksisterende samarbejde mellem de to tjenester.

Hvis vi starter med Politiets Efterretningstjeneste, har den som bekendt til opgave at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller ville kunne udgøre en fare for bevarelsen af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund. PET har dermed som hovedopgave at modvirke og bekæmpe trusler mod den indre sikkerhed og befolkningens tryghed.

De handlinger, som i den forbindelse er omfattet af efterretningstjenestens ansvarsområde, er først og fremmest de handlinger, som er kriminaliseret i straffelovens kapitler 12 og 13. Det drejer sig bl.a. om angreb på statsforfatningen, terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben, ekstremisme og spionage. PET's arbejde og metoder er underlagt retsplejelovens regler på samme måde, som tilfældet er for det øvrige politi, men retsplejeloven indeholder dog på enkelte områder nogle særlige regler for efterforskning af de forbrydelser, som er omfattet af straffelovens kapitler 12 og 13.

Hvis vi ser på Forsvarets Efterretningstjeneste, er det sådan, at efter § 13 i forsvarsloven har Forsvarets Efterretningstjeneste til opgave at indsamle, bearbejde og formidle informationer om forhold i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed, herunder for danske militære enheder og andre, som er udsendt til løsning af internationale opgaver. FE's virksomhed er altså rettet mod forhold i udlandet og sigter her på informationer om transnationale, politiske, økonomiske, militære og militærstrategiske forhold af betydning for danske sikkerhedsinteresser. FE beskæftiger sig således ud over terrorisme med en række andre forhold i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed og forhold, der er knyttet til forsvarets opgaver og installationer.

FE indhenter disse oplysninger over et bredt spektrum af kanaler, ligesom FE samarbejder med udenlandske partnere, og informationerne indhentes fra både lukkede og åbne kilder. De lukkede kilder er elektronisk efterretningssindhentning, fysisk indhentning og personkilder samt samarbejdspartnere, mens de åbne kilder er aviser, tidsskrifter, tv, internet og lignende.

Angående samarbejdet mellem PET og FE vil jeg sige, at indsatsen mod terrorisme kræver et tæt samarbejde mellem efterretningstjenesterne, og de to tjenester har derfor også en lang tradition for samarbejde på dette område. Samarbejdet omfatter både løbende udveksling af oplysninger, koordination af den efterretningsmæssige indsats og løbende vurderinger af truslen, her-